

Küldöttség utazott Kubába

Molnár Ernő, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának tagja és Gábor István, a Magyar Partizán Szövetség főtitkára szerdán Kubába utazott a kubai forradalom nyolcadik évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségekre. A küldöttséget a Ferihegyi repülőtérén Garai Róbert, az MSZMP KB külügyi osztályának helyettes vezetője búcsúztatta. Jelen volt Jose Matar Franyie, a Kubai Köztársaság budapesti nagykövete. (MTI)

Bauxit, földgáz, villamos energia

A nehézipar növeli termelését

A Nehézipari Minisztérium ezekben a napokban adja ki trösztjeinek, vállalatainak a Minisztertanács által jóváhagyott 1967. évi tervét. A nehézipar termelése, az idei várható szinthez képest 1967-ben 5 százalékkal növekszik.

A bányászatban a bányagépgyártás termelése körülbelül 4 százalékkal emelkedik, főleg a korszerű bányá-

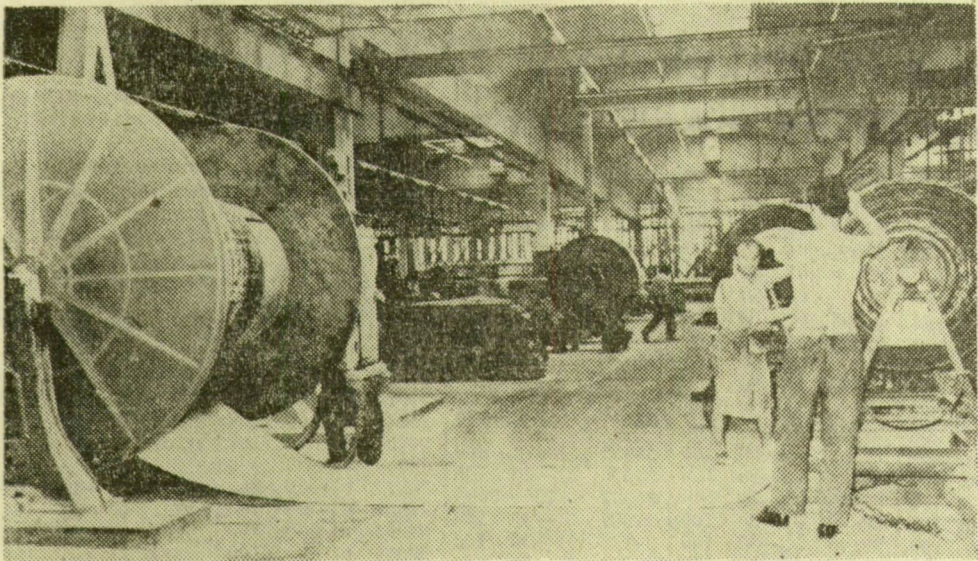
biztosító berendezésekből. Az országos együttműködő villamosenergia-rendszer hozzáteljesítőleg 1 milliárd kilowattórával több villamos energiát termel mint 1966-ban. Ezen belül 275 millió kilowattórával növekszik a villamosenergia-import, főleg a Szovjetunióból. A teljesítménynövekedést nagyrészt az új Bánhidai Erőmű

100 megawattos, a Duna menti Hőerőmű V. és VI. számú egyenként 150 megawattos gépegyiségeinek üzembehelyezésével éri el.

Az alumíniumipar további lépéseket tesz a magyar-szovjet alumíniumegyezmény végrehajtására. A bauxit-termelést körülbelül 10 százalékkal, a timföld-termelést pedig 8-9 százalékkal növelik. Az 1967. évi terv megvalósítása az ideinél 30 százalékkal több földgáz felhasználását irányozza elő. A kőolajfeldolgozás mennyisége körülbelül 300 ezer tonnával növekszik.

Új kapacitások üzembehelyezésével 23 százalékkal nő a nitrogénműtrágya termelés és eléri az 1 millió tonnát. Az egy katasztrális hold mezőgazdaságilag művelt területre jutó műtrágya mennyisége az idei 143 kilóról 171 kilóra nő. A gumipar az ideinél 45 ezerrel több tehergépkocsi és traktor-abroncs-köpenyt gyárt.

Számtottevően növekszik a nehézipar exportja: az 1966. évi várható kivitelhez képest 6,9 százalékkal. A vegyipar hozzávetőleg 8 százalékkal több terméket visz ki. A jövő évi nehézipari beruházási előirányzat meghaladja a 11 milliárd forintot.

Óriási hevederek

A szegedi EMERGE gumi-gyár munkája sokat fejlődött az idén. Több új termékkel jelentek meg a piacon: az ország legnagyobb — gyöngyösvontai — külszíni fejlesztéséhez például több kilométer hosszú, 1400 milliméteres gumi szállítóhevedert állítottak elő, amely jól megfelel a szigorú követelményeknek is.

A lemezüzemben — ahol felvételük készült — a napokban jugoszláv megrendelésre a viszontainál is szélesebb — 1800 milliméter szélességű heveder gyártását kezdték meg. Az egyik követelmény, hogy a 120 métert egy végben kell szállítani.

Közgazdászok képzése Szegeden

Hogyan lehet jelentkezni
és milyen feltételekkel lehet tanulni?

A megyei párttervezlet határozata fontos kérdésnek tekinti a közgazdászok képzését. Három évvel ezelőtt megalakult a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Kihelyezett Esti Tagozata, amelyen mintegy 50 fő tanul az I-II. évfolyamon, a III. évfolyamon pedig konzultációs központ működik 25 fővel. A tagozat megindítása azért jelentős, mert a megyében jelentkező leg-szükségesebb igények kielégítéséhez hozzájárul. (Néhány év múlva mintegy 50 közgazdászt bocsát a megye gazdasági életének rendelkezésére.) Másfelől azért is, mert kiindulópontot és bázist teremtett (oktatási tapasztalatok gyűjtése, oktató-gárda kiválasztása) a közgazdászok képzés további kiszélesítésére Szegeden és Csongrád megyében.

Ezért feladat, hogy ebben az évben is minél több hallgatót iskolázzunk be a kihelyezett tagozatra. A tagozat tanulmányi rendjéről a következőket: a) Az I. és II. évfolyam, mint kihelyezett esti tagozat működik, a III. évfolyam, mint konzultációs központ. b) A képzés általában ipari és pénzügyi szakon folyik, de mivel az első két évfolyamon általános megalapozó tárgyakat oktatnak, más szakokra is lehet jelentkezni. c) Az oktatás az esti tagozaton heti 10-12 órában történik, az órák péntek este és szombaton vannak. A konzultációs központban pedig heti 4-5 órát hallgatnak a résztvevők.

A tagozaton tanulás előnyei a következők: a) A vizsgákat — az államvizsga kivételével — Szegeden tartják azok az oktatók, akik a nevezett tárgyat évközben is oktatják. Ezért a hallgatók mentesülnek a Budapestre utazás költségeitől és fárad-

ságától. b) A hallgatók megkapják a délelőtti hallgatók-tekintéti közgazdászok képzését. Három évvel ezelőtt megalakult a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem Kihelyezett Esti Tagozata, amelyen mintegy 50 fő tanul az I-II. évfolyamon, a III. évfolyamon pedig konzultációs központ működik 25 fővel. A tagozat megindítása azért jelentős, mert a megyében jelentkező leg-szükségesebb igények kielégítéséhez hozzájárul. (Néhány év múlva mintegy 50 közgazdászt bocsát a megye gazdasági életének rendelkezésére.) Másfelől azért is, mert kiindulópontot és bázist teremtett (oktatási tapasztalatok gyűjtése, oktató-gárda kiválasztása) a közgazdászok képzés további kiszélesítésére Szegeden és Csongrád megyében.

A jelentkezés feltételei: a) A következő év áprilisában, a megfelelő felvételi iratoknak a tagozathoz való eljuttatásával lehet jelentkezni az egyetemre. (A tagozat címe: József Attila Tudományegyetem Politikai Gazdaságtan Tanszéke Szeged, Táncsics M. u. 2. Telefon: 113-81.) b) A jelentkezők júliusban felvételi vizsgát tesznek a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetemen, amelynek tárgya: matematika, politikai gazdaságtan (vagy történelem). c) Az eddigi tapasztalatok szerint a felvételi vizsgákon azok a jelentkezők szerepelnek sikeresebben, akik előzőleg a felvételi tárgyakból, különösen matematikából előkészítő tanfolyamon vesznek részt. Az előkészítő tanfolyamra kivételesen még ez év december végéig lehet jelentkezni. (Ennek címe: József Attila Tudományegyetem Természettudományi Karának Dékáni Hivatala, Aradi Vértanúk tere, Pályi Béla kari titkár. Telefon: 123-60.)

Vízgazdálkodási társulatok egyesülése

Négy megye, Csongrád, Békés és Szolnok vízgazdálkodási társulatainak képviselői ültek össze tegnap Szegeden, az Alsótitiszavidéki Vízügyi Igazgatóság nagytértermében, s megalakították a társulatok közös irányító szervét, a 38 tagú választmányt.

Forgó László, az Alsótitiszavidéki Vízügyi Igazgatóság vezetője ismertette az igazgatóság területén működő vízgazdálkodási társulatok munkájának eddigi eredményeit.

Najmányi László, az Országos Vízügyi Főigazgatóság képviselője azt hangsúlyozta, hogy a területi vá-

lasztmány ezután összhangba hozza a különböző vízgazdálkodási egyesületek munkáját és nagyobb társadalmi összefogással nagyobb méretű feladatokat oldanak meg. A szegedi választmány úgy üdvözölte, mint ami országosan elsőnek alakult meg egy terület társulatainak vezető szerveként.

A 16 törpe vízmű és a 22 vízgazdálkodási társulat képviselői ezek után megválasztották a háromtagú elnökséget, amely irányítja a választmány és a vízgazdálkodási egyesületek mindennapi munkáját. A választmány elnöke Szűcs Gyula vízmester, a szegedi társulat elnöke lett.

Tetőtől talpig új ruhában

Különös átváltozás ment végbe tegnap a dorozsmai cigányiskola tantermeiben. A tanulók vadonatúj ruhában, kabátban, gumicsizmában hagyták el az iskolát.

A telep lakói közül 114 gyerek részesült értékes ajándékban. Tizennégy éves korig valamennyi fiú és lány részére vásároltak ruhanevet, a fehérneműtől a cipőig, a nagykabátig. Korábban is volt rá példa, hogy valamelyik állami intézet használt ruhaneműt, esetleg takarókat, köpenyeket juttatott a telepieknek. Most először azonban egyenesen az üzletek raktáraiból szállították ki az ajándékokat. A tanács dolgozói, pedagógusok és kereskedelmi dolgozók segítettek a ruhák elosztásánál, öltöztették a gyerekeket. Nem egy család volt, amelyben négy gyermeket öltöztettek fel ezen a napon az állam pénzén. Az árut három dorozsmai bolt szállította.

A állami szervek már korábban megoldották a cigánygyerekek élelmezését. A kórházakban ugyanis több beteg gyermeket ápoltak, akiket a rossz táplálkozás juttatott el a kórházig. Most

naponta viszik a meleg ételt a telepre, hatéves korig minden gyerek kap ebédet. A nagyobbak az iskola napközis otthonának konyháján étkeznek. A kielégítő élelmezés mellett most — ha a ruhák tisztaságát, épségét sikerül megővni — a téli ruházatkódás problémája is megoldódott. Így egy gyereknek sem kell cipő vagy ruha hiánya miatt otthon maradnia.

Gépek veszik át a munka nehezét

A Rostkikészítő Vállalat szegedi központjához tartozik egész Magyarország len és kenderkőro feldolgozó ipara. A termelőktől felvásárolt rostnövényeket 27 üzem mintegy 6800 munkása dolgozza fel értékes szálrosttá. Ezt elsősorban a hazai szükségletek kielégítésére fordítják, a fennmaradó mennyiséget azonban exportálják is.

Ebben a fontos iparban mind nagyobb jelentőségű a gépesítés, a nehéz fizikai munka könnyítése. Régebben kézzel ti-

Láthatatlan egyszámla

A cím nem egészen pontos, mert a számla „követel” oldala tulajdonképpen látható és sokak által ellenőrzött. Jogait mindenki pontosan ismeri és járandóságát következetesen számonkéri. Várjuk a fizetés napját, és pontosan ellenőrizzük a bérelszámoló munkáját. A bérelszámoló a fizetések számfejtésénél nem keshetnek és nem tévedhetnek, munkájuk — csak úgy, mint mindenféle törvényes jog és juttatás — széles körű társadalmi ellenőrzés alatt áll.

Az egyszámla másik oldala viszont valóban láthatatlan. A jogok fedezetét a köllességek teljesítése, a bérek, a fizetések, a szociális juttatások sok-sok milliárdos társadalmi alapjait a személyes munka mennyisége és minősége teremti meg. A munkaköri és társadalmi kötelezettségek mértékét igaz, szintén törvények, írott és íratlan szabályok rögzítik. Csakhogy a számlának ez a „tartozik” oldala nem fogalmazható olyan precízen, és nem összegezhető fillérre pontosan, mint a „követel”. S ráadásul — a dolog természeténél fogva — a közérdeknek nincs annyi és olyan szenvedélyes szószólója, képviselője, mint az egyénének.

Ez az egyoldalú helyzet és szemlélet tulajdonképpen mégis láthatatlanná teszi magát a számlát, amely a köz- és egyéni érdeket szervesen összekapcsolja. Hányan vesznek ki lényegesen nagyobb összeget erről a számláról, mint amennyit ténylegesen „befizetnek”.

Elsősorban azokra az életművészekre gondolunk, akik mesteri tökélytel saját szájuk szerint értelmezik szociális elveinket. Például így: minimális munkáért maximális bért. A gyakorlatban úgy érvényesítik ezt, hogy többnyire felelősségre sem vonhatók. Sőt, hangosan reklamálnak prémiumért és fizetésemelésért. És ha netán mégis tettenérik életművészeinket, akkor többnyire rendszerünk humanitására vagy éppen az érvényes jogszabályokra hivatkoznak, protestálnak, fellebbeznek, bizonygatnak, míg végül is sokszor mint a sikló, kicsúsznak a számonkérés hálójából.

Ismertjük a munkák között válogató, fuseráló, a selejtgépkárokat típusait és azokat, akik munkaidő alatt különmunkájukat végzik, vagy éppen annak fáradságait pihenik. E leplezetlen lógósnak általában az a típus, amely munkaidőjének nagy részét serény szorgoskodással tölti, de mégsem sok társadalmi hasznot hajt. Azt mondhatnánk: ő az, aki nem figyel oda a munkájára, formálisan végzi azt, felelősséget semmiért nem vállal, s legfőbb célja, hogy saját magának kára vagy baja ne származzon az „ügyintézésért”. S ezzel az igen veszedelmes, lázas semmíttevással már nemcsak beosztott munkakörökben, hanem magasabb szinten is találkozhatunk. Miatta elvölnek a beruházások, mielőtt még elkészülne, s az ilyen létfontosságú műszaki tevékenység is gyakran „börpapirokat” gyártó jogászokdassá válik. A kezdeményezés, a vállalkozás, a felelősségteljes alkotó munka útjában ez a megcsontosodott formális, bürokratikus munka és szemlélet jelenleg is nagyobb akadályokat állít, mint az elég gyakran emlegetett „régiméchanizmus”.

A számla, amely egyéni érdekeinket számtalan szállal összekapcsolja a közösséggel, többnyire tehát láthatatlan. Amikor viszont megjelenik az áruházban és a csemegeboltban, és a megdolgolt keresetért gyenge minőségű gyermekcipőt vagy zsiradékkal teli hentesárut adnak, a pult innenső oldalán mindjárt nyilvánvalóvá válik ez a másfajta, személyes érdekeket sértő, egyéni és társadalmi konfliktus. Ilyenkor persze nehéz a vita hevében szenvedélyeken és sérelmeken felülemelkedve konstatálni: miért nincs becsülete a forintnak, amikor elköltjük. Pedig a következtetés nyilvánvaló. Mindenki igényes, amikor forintjával, mint vásárló jelenik meg az üzletben, de a munkahelyén, ahol megkeresi — megtermelve az áru fedezetét, létrehozva a társadalmi becsületét —, már nem mondható el ugyanez. Az anyagutalványt, a szerszámot, a géplapot, a vállalati elszámolás és hivatalos bankjegyeit — bár tíz- és százazrekl summázhatók — kevesen veszik olyan komolyan, mint a pénztárcában, vagy az OTP-ben levő forintot. Az állampolgári jogokkal és kötelezettségekkel is valahogy így vagyunk.

Szociális céljaink mielőbbi és jobb megközelítése, rendszerünk további megszilárdítása és fejlesztése annál eredményesebb lesz, minél inkább erősödik a szocializmus és a demokratizmus híveinek gondolkodásában és magatartásában a jogok és a kölelességek egységének tudata — olvashatjuk a Központi Bizottság kongresszusi beszámolójában. A társadalmi egyszámla nem ismer ugyan fillérre pontos tetteket, a bevételek és a kiadások egyszerű számtani alapművelet után nem jelzik mindjárt az eredményt vagy a hiányt, bárki felmérheti azonban magában, hányadán is áll jogaival és kötelezettségeivel. Igényeink és jól ismert jogaink mellett nem árt időről időre személyes számvetést készíteni arról is, hogy mit tettünk a társadalom javára, s hol vagyunk még adósok. A gazdagabb, korszerűbb társadalomhoz, az egyéni boldoguláshoz és az örömteli munkához csak ez a kétoldali számvetés vezet.

K. J.